

Zaufanie do polityków w styczniu

Przedruk i rozpowszechnianie
tej publikacji **w całości** dozwolone
wyłącznie za zgodą CBOS.
Wykorzystanie **fragmentów**
oraz danych empirycznych
wymaga podania źródła

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 9 stycznia 2015 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

W styczniu¹ poprawiły się oceny działalności rządu² i prezydenta³. W naszym rankingu zaufania do polityków również odnotowaliśmy poprawę wizerunku prezydenta, niemal wszystkich członków rządu i prominentnych polityków PiS. Równocześnie znacząco pogorszyły się opinie na temat większości polityków opozycji.

W stosunku do grudnia nie zmieniła się czołówka naszego rankingu zaufania. Otwiera go prezydent Andrzej Duda, któremu ufa większość Polaków (56%, wzrost o 4 punkty procentowe od grudnia 2015 roku). Prezydentowi nie ufa mniej więcej co czwarty ankietowany (28%, spadek o 2 punkty). Drugim najczęściej darzonym zaufaniem politykiem jest premier Beata Szydło. Zaufanie do niej deklaruje niemal połowa badanych (49%, wzrost o 3 punkty), natomiast nieufność niespełna co trzeci (31%, spadek o 2 punkty). Na trzecim miejscu pozostał Paweł Kukiz, którego darzy zaufaniem ponad dwie piąte respondentów (45%, tyle samo co przed miesiącem). Na czwartym miejscu znalazł się, cieszący się zaufaniem już rządziej, lider Nowoczesnej Ryszard Petru (37%, spadek o 2 punkty). Równocześnie w ciągu miesiąca aż o 8 punktów procentowych wzrósł odsetek badanych wyrażających wobec niego nieufność (obecnie 26%).

Mniej więcej co trzeci Polak deklaruje zaufanie do byłej premier Ewy Kopacz (35%, spadek o 3 punkty), ministra sprawiedliwości Zbigniewa Ziobry (35%, wzrost o 4 punkty), prezesa Prawa i Sprawiedliwości Jarosława Kaczyńskiego (34%, wzrost o 4 punkty) i obecnie jedyne go kandydata na przewodniczącego Platformy Obywatelskiej Grzegorza Schetyny (któremu ufa taki sam odsetek badanych jak przed miesiącem – 32%). W ocenach tych polityków przeważają jednak deklaracje nieufności (z wyjątkiem Grzegorza Schetyny w przypadku, którego odsetki badanych wyrażających zaufanie i deklarujących nieufność równoważą się). Ewa Kopacz systematycznie traci na zaufaniu od czasu złożenia rezygnacji z funkcji premiera po październikowych wyborach parlamentarnych.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (308) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganym komputerowo (CAPI) w dniach 7–14 stycznia 2016 roku na liczącej 1063 osoby reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

² Zob. komunikat CBOS „Poprawa notowań rządu”, styczeń 2016 (oprac. B. Roguska).

³ Zob. komunikat CBOS „Opinie o działalności parlamentu i prezydenta”, styczeń 2016 (oprac. M. Feliksiak).

Tabela 1. Stosunek do polityków w styczniu 2016

	Zaufanie		Nieufność		Obojętność	Nieznajomość
	I '16	zmiana od XII '15	I '16	zmiana od XII '15		
	w procentach					
Andrzej Duda	56	4	28	-2	14	1
Beata Szydło	49	3	31	-2	16	1
Paweł Kukiz	45	0	28	1	20	3
Ryszard Petru	37	-2	26	8	15	19
Zbigniew Ziobro	35	4	39	-5	19	5
Ewa Kopacz	35	-3	41	2	22	1
Jarosław Kaczyński	34	4	49	-4	14	1
Grzegorz Schetyna	32	0	32	5	21	11
Jarosław Gowin	27	-3	30	2	21	17
Antoni Macierewicz	26	4	50	-5	15	7
Władysław Kosiniak-Kamysz	25	0	12	1	13	47
Tomasz Siemoniak	24	-3	16	5	16	40
Mariusz Błaszczak	23	3	22	-1	14	38
Mateusz Morawiecki	22	4	8	1	12	54
Witold Waszczykowski	19	3	18	6	12	47
Piotr Gliński	18	2	22	2	12	44
Sławomir Neumann	15	-4	17	4	18	47
Marek Kuchciński	14	1	17	1	10	56
Anna Zalewska	10	*	7	*	9	70
Paweł Szalamacha	9	*	6	*	10	72
Elżbieta Rafalska	6	*	5	*	8	79

Pytanie brzmiało: *Ludzie aktywni publicznie – swoim zachowaniem, tym, co mówią, do czego dążą – budzą mniejsze lub większe zaufanie. Przedstawimy teraz Panu(i) listę osób aktywnych w życiu politycznym naszego kraju. O każdej z nich proszę powiedzieć, w jakim stopniu budzi ona Pana(i) zaufanie? Odpowiadając, proszę posłużyć się skalą, na której –5 oznacza, że osoba ta budzi w Panu(i) głęboką nieufność, 0 – że jest ona Panu(i) obojętna, a +5 oznacza, że ma Pan(i) do tej osoby pełne zaufanie. Oczywiście może się Pan(i) posługiwać innymi ocenami tej skali. Jeżeli kogoś Pan(i) nie zna, proszę powiedzieć.*

Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć” i odmowy odpowiedzi

* W grudniu 2015 brak pomiaru

Tabela 2. Zmiany **zaufania** do polityków

Politycy	Wskazania respondentów według terminów badań																	
	2014					2015												2016
	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I
	w procentach																	
M. Błaszczak	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18	20	23
A. Duda	-	-	-	-	18	23	28	40	44	54	57	56	56	55	56	55	52	56
P. Gliński	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13	16	18
J. Gowin	27	32	30	29	24	27	25	25	25	-	27	25	25	27	25	29	30	27
J. Kaczyński	32	32	34	33	30	33	31	32	34	31	32	32	30	32	31	32	30	34
E. Kopacz	35	48	59	62	58	49	44	51	44	42	41	45	46	46	45	42	38	35
W. Kosiniak-Kamysz	-	-	-	-	-	-	16	-	-	14	17	17	19	-	-	22	25	25
M. Kuchciński	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13	14
P. Kukiz	-	-	-	-	-	-	-	-	-	58	52	48	42	38	38	44	45	45
A. Macierewicz	19	21	21	19	17	20	17	17	18	18	-	-	-	-	16	19	22	26
M. Morawiecki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18	22
S. Neumann	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19	15
R. Petru	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14	16	17	20	23	30	39	37
E. Rafalska	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6
G. Schetyna	29	41	40	41	37	37	32	32	35	30	35	33	36	35	37	33	32	32
T. Siemoniak	13	18	18	19	19	-	17	20	20	16	19	20	26	24	24	23	27	24
P. Szalamacha	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9
B. Szydło	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30	37	37	37	39	43	46	49
W. Waszczykowski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16	19
A. Zalewska	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10
Z. Ziobro	30	31	33	29	28	30	27	31	29	29	31	28	28	30	28	29	31	35

Tabela 3. Zmiany **nieufności** do polityków

Politycy	Wskazania respondentów według terminów badań																	
	2014					2015												2016
	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I
	w procentach																	
M. Błaszczak	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20	23	22
A. Duda	-	-	-	-	14	16	23	20	24	24	18	19	16	21	20	19	30	28
P. Gliński	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14	20	22
J. Gowin	27	24	25	23	24	25	29	24	27	-	28	29	27	26	28	25	28	30
J. Kaczyński	48	49	48	47	52	48	49	47	48	50	46	48	49	50	50	49	53	49
E. Kopacz	32	24	17	13	17	26	32	27	35	38	36	33	34	34	35	37	39	41
W. Kosiniak-Kamysz	-	-	-	-	-	-	8	-	-	10	9	8	8	-	-	7	11	12
M. Kuchciński	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16	17
P. Kukiz	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12	17	24	27	28	30	27	27	28
A. Macierewicz	47	49	49	47	48	45	51	50	49	52	-	-	-	-	53	55	55	50
M. Morawiecki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	8
S. Neumann	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13	17
R. Petru	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	9	9	13	16	14	18	26
E. Rafalska	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5
G. Schetyna	22	17	20	17	17	23	29	23	23	25	25	26	24	23	21	24	27	32
T. Siemoniak	5	5	4	6	6	-	9	7	10	11	10	9	8	7	8	9	11	16
P. Szałamacha	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6
B. Szydło	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14	20	23	29	30	27	33	31
W. Waszczykowski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12	18
A. Zalewska	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7
Z. Ziobro	37	39	36	40	39	40	41	38	40	39	38	42	41	39	40	41	44	39

Jedna czwarta Polaków ufa ministrowi nauki i szkolnictwa wyższego Jarosławowi Gowinowi (27%). W jego ocenach przeważa jednak nieufność (30%). Warto zwrócić uwagę na fakt, że jest jedynym ministrem zamieszczonym na naszej liście, który w ostatnim miesiącu stracił na zaufaniu (o 3 punkty procentowe). Równocześnie wzrósł odsetek Polaków wyrażających do niego nieufność (o 2 punkty). Być może jest to efekt jego małej aktywności medialnej.

Podobny odsetek badanych darzy zaufaniem szefa MON Antoniego Macierewicza (26%, wzrost o 4 punkty procentowe), lidera Polskiego Stronnictwa Ludowego Władysława Kosiniaka-Kamysza (25%, bez zmian) oraz jednego z liderów PO Tomasza Siemoniaka (24%, spadek o 3 punkty przy równoczesnym wzroście nieufności o 5 punktów). Stosunkowo od niedawna kierujący PSL Władysław Kosiniak-Kamysz jest nierozpoznawany przez niemal połowę ankietowanych (47%).

Nieco rzadziej zaufaniem darzeni są szef MSW Mariusz Błaszczak (23%, wzrost o 3 punkty procentowe) oraz nierozpoznawani przez około połowę badanych: wicepremier i minister rozwoju Mateusz Morawiecki (22%, wzrost o 4 punkty), minister spraw zagranicznych Witold Waszczykowski (19%, wzrost o 3 punkty) oraz wicepremier, minister kultury i dziedzictwa narodowego Piotr Gliński (18%, wzrost o 2 punkty). Chociaż w przypadku szefa MSZ wzrósł odsetek badanych darzących go zaufaniem, w jeszcze większym stopniu przybyło tych, którzy są wobec niego nieufni (o 6 punktów). Krytykowane w Polsce wypowiedzi ministra dla zagranicznych mediów zwiększyły rozpoznawalność szefa dyplomacji, ale przysporzyły mu więcej krytyków niż zwolenników.

Oceniani przez około połowę badanych – bo rozpoznawani przez zaledwie co drugiego Polaka – szef klubu parlamentarnego PO Sławomir Neumann oraz marszałek sejmu Marek Kuchciński budzą zaufanie mniej więcej co siódmego badanego (odpowiednio 15% i 14%). W przypadku Sławomira Neumanna – tak jak i pozostałych przedstawicieli PO – zwiększył się odsetek badanych wyrażających nieufność (o 4 punkty i w takim samym stopniu zmniejszył się odsetek ankietowanych darzących go zaufaniem).

Ranking zaufania zamykają zupełnie nieznanymi ponad dwóm trzecim społeczeństwa: minister edukacji narodowej Anna Zalewska, której ufa co dziesiąty badany (10%), minister finansów Paweł Szałamacha (9%) oraz minister rodziny, pracy i polityki społecznej Elżbieta Rafalska (6%).

Ranking nieufności nadal otwiera Antonii Macierewicz, któremu nie ufa połowa Polaków (50%), mimo iż odsetek badanych deklarujących brak zaufania do jego osoby

znacząco się zmniejszył (o 5 punktów procentowych). Podobny odsetek badanych nie ufa Jarosławowi Kaczyńskiemu (49%, spadek o 4 punkty). Około dwie piąte ankietowanych wyraża nieufność do Ewy Kopacz (41%) i Zbigniewa Ziobry (39%). Natomiast blisko co trzeci Polak nie ufa Grzegorzowi Schetynie (32%), Beacie Szydło (31%) oraz Jarosławowi Gowinowi (30%).

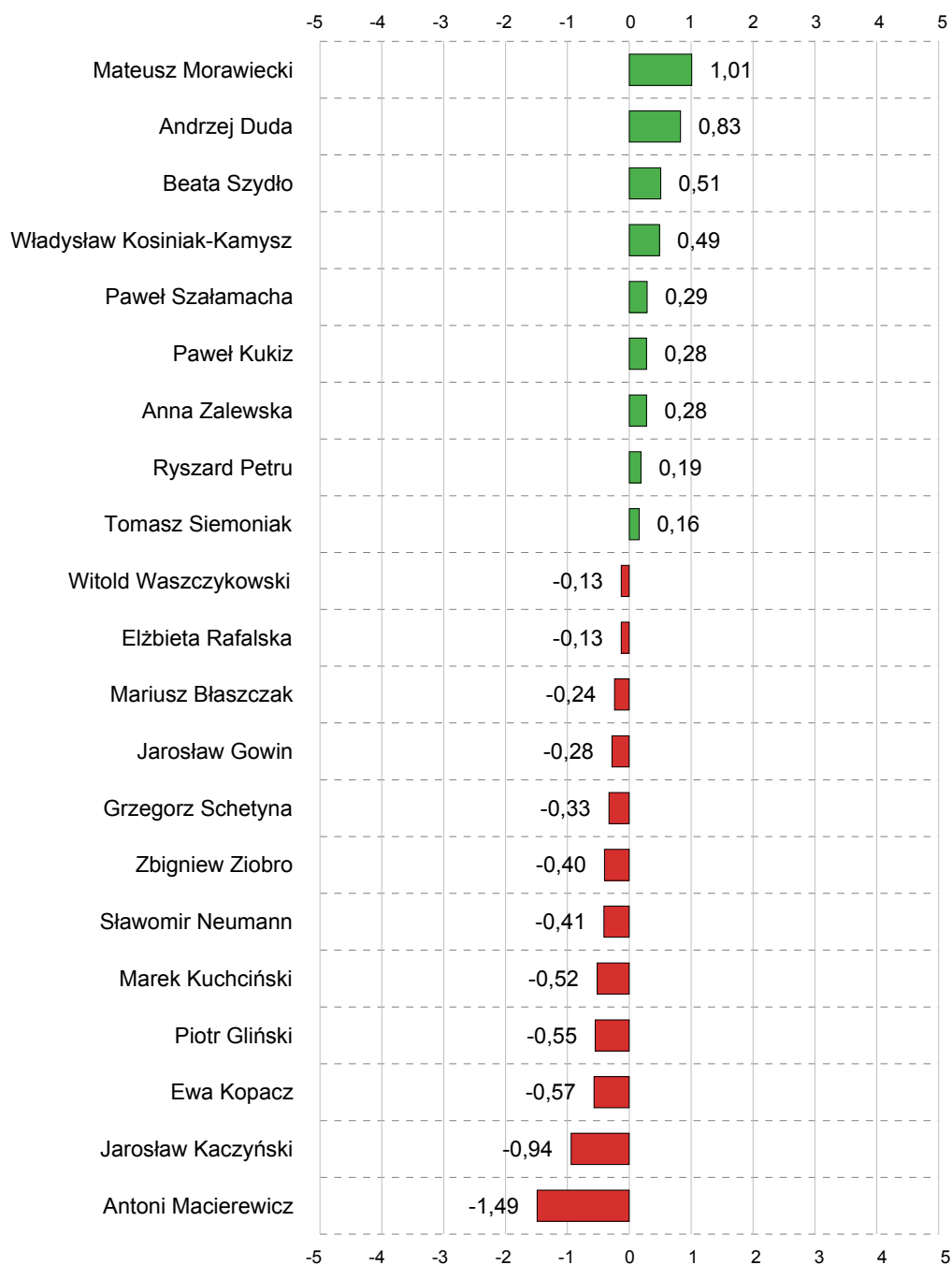
ŚREDNIE OCEN

W naszym pytaniu badani oceniają poszczególnych polityków posługując się jedenastopunktową skalą, której skrajne punkty określić można z jednej strony jako głęboką nieufność (-5), z drugiej zaś jako bardzo duże zaufanie (+5). Omawiane powyżej dane informowały o zasięgu społecznego zaufania i nieufności. Prezentowane były łączne odsetki badanych wyrażających zaufanie (wskazania punktów od +1 do +5), obojętność (0), nieufność (od -1 do -5) wobec poszczególnych polityków, a także stopień ich nieznaności, które odnosiły się do ogółu badanych. Natomiast średnia ocen jest syntetyczną miarą pozwalającą uchwycić siłę zarówno pozytywnych, jak i negatywnych nastawień, przy wyeliminowaniu różnic wynikających ze stopnia znajomości poszczególnych polityków.

W takim ujęciu politykiem cieszącym się największym zaufaniem społecznym jest, co prawda nieznanym większości badanych, ale zdecydowanie dobrze oceniany, minister rozwoju Mateusz Morawiecki (średnia 1,01). Natomiast na drugim miejscu pod względem siły pozytywnych ocen znalazł się prezydent Andrzej Duda (0,83). Siła ocen pozytywnych zdecydowanie przeważa nad negatywnymi także w opiniach na temat premier Beaty Szydło (0,51) oraz prezesa ludowców Władysława Kosiniaka-Kamysza (0,49). Oceny pozytywne dominują również w opiniach na temat Pawła Szalamachy (0,29), Pawła Kukiza (0,28), Anny Zalewskiej (0,28) i w mniejszym stopniu – Ryszarda Petru (0,19) i Tomasza Siemoniaka (0,16).

Natomiast siła nastawień negatywnych nieco przeważa nad pozytywnymi w ocenach ministrów Witolda Waszczykowskiego (-0,13) i Elżbiety Rafalskiej (-0,13), pomimo częstszych deklaracji zaufania niż nieufności. Jeszcze bardziej negatywny wizerunek ma szef MSW Mariusz Błaszczak (-0,24), minister nauki i szkolnictwa wyższego Jarosław Gowin (-0,28) oraz kandydat na przewodniczącego PO Grzegorz Schetyna (-0,33). Mariusz Błaszczak i Grzegorz Schetyna to kolejni dwaj politycy, którzy pomimo częstszych ocen pozytywnych (M. Błaszczak) lub równoważenia się negatywnych i pozytywnych (G. Schetyna) przy uwzględnieniu siły tych opinii generalnie oceniani są źle.

RYS. 1. ZAUFAŃIE DO POLITYKÓW W STYCZNIU 2016 – ŚREDNIE OCEN NA SKALI OD -5 „GŁĘBOKA NIEUFNOŚĆ” DO +5 „PEŁNE ZAUFAŃIE”

Pomimo najbardziej znaczącej poprawy wizerunkowej, w społecznych ocenach ministra sprawiedliwości Zbigniewa Ziobry nieufność nadal znacząco przeważa nad zaufaniem (-0,40). Pod względem średniej ocen na skali zaufania podobnie lokuje się szef klubu PO Sławomir Neumann (-0,41).

Jeszcze bardziej niekorzystnie wypada bilans ocen marszałka sejmu Marka Kuchcińskiego (-0,52), ministra kultury i dziedzictwa narodowego Piotra Glińskiego (-0,55) oraz byłej premier Ewy Kopacz (-0,57). Nieufność wyraźnie dominuje w ocenach prezesa PiS Jarosława Kaczyńskiego (-0,94), jednak zdecydowanie najgorsze notowania spośród badanych polityków ma Antoni Macierewicz.

Chociaż w styczniowym badaniu politycy PiS generalnie byli oceniani lepiej niż przed miesiącem, a politycy PO i Nowoczesnej gorzej, statystycznie istotne okazały się jedynie: poprawa średnich na skali zaufania do Zbigniewa Ziobry i Jarosława Kaczyńskiego oraz pogorszenie się wizerunku Grzegorza Schetyny, Sławomira Neumanna, Tomasza Siemoniaka i Ryszarda Petru.

Tabela 4

Politycy (uszeregowanie według kierunku i wielkości zmian)	Zmiany średnich zaufania na skali od -5 do +5		
	XII '15	I '16	Różnica
Zbigniew Ziobro	-0,80	-0,40	0,40 *
Jarosław Kaczyński	-1,25	-0,94	0,31 *
Mariusz Błaszczak	-0,53	-0,24	0,29
Antoni Macierewicz	-1,74	-1,49	0,25
Beata Szydło	0,29	0,51	0,22
Andrzej Duda	0,67	0,83	0,16
Mateusz Morawiecki	0,87	1,01	0,14
Marek Kuchciński	-0,57	-0,52	0,05
Piotr Gliński	-0,59	-0,55	0,04
Paweł Kukiz	0,26	0,28	0,02
Jarosław Gowin	-0,17	-0,28	-0,11
Ewa Kopacz	-0,34	-0,57	-0,23
Władysław Kosiniak-Kamysz	0,73	0,49	-0,24
Witold Waszczykowski	0,13	-0,13	-0,26
Grzegorz Schetyna	-0,04	-0,33	-0,29 *
Sławomir Neumann	-0,01	-0,41	-0,40 *
Tomasz Siemoniak	0,73	0,16	-0,57 *
Ryszard Petru	0,80	0,19	-0,61 *

* Różnica średnich ocen istotna statystycznie na poziomie 0,05

W styczniu odnotowaliśmy znaczącą poprawę wizerunku polityków PiS oraz osób powiązanych z tym ugrupowaniem. Znamiennymi wyjątkami są Jarosław Gowin i Witold Waszczykowski. Spadki średnich ocen tych polityków na skali zaufania nie są statystycznie istotne, ale wzrost odsetka osób deklarujących nieufność wobec szefa MSZ jest porównywalny z notowanymi przez polityków PO i Nowoczesnej, a Jarosław Gowin jest jedynym ministrem rządu Beaty Szydło, który odnotował spadek odsetka badanych darzących go zaufaniem.

Równocześnie znacząco spadło zaufanie do wszystkich uwzględnionych w badaniu przedstawicieli opozycji poza Pawłem Kukizem. Największe starty odnotowali politycy PO i Nowoczesnej. Ryszard Petru, który najaktywniej zaangażował się w krytykę rządu i PiS-owskiej większości w sejmie, po wyborach parlamentarnych zyskiwał na rozpoznawalności i zaufaniu, jednak w ostatnim miesiącu poniósł największe straty wizerunkowe.

Opracowała
Katarzyna KOWALCZUK